

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SKOLOS IR GALIMYBIŲ IMTI IKI 589,3 TŪKST. EURŲ ILGALAIKĘ PASKOLĄ 2018–2020 METŲ STRATEGINIAME VEIKLOS PLANE PATVIRTINTIEMS INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

2018 m. balandžio 20 d. Nr. 4-3
Zarasai

Auditas atliktas vykdant
Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus
2018-03-26 pavedimą Nr. 7-2

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė
Auditas pradėtas 2018 m. kovo 26 d.
Auditas baigtas 2018 m. balandžio 20 d.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu <http://zarasaikontrole.lt>
Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO REZULTATAI	4
I. IŠVADOS	4
II. PASTEBĖJIMAI.....	4
1. SKOLINIMOSI LIMITAI IR RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖ SKOLINTIS 2018 METAIS	4
1.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2018 metais 4	
1.2. Rajono Savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2018 metais.....	5
1.3. Rajono Savivaldybės įsipareigojimai 2018 m. sausio 1 d.	5
1.4. Rajono Savivaldybės skolos ir skolinimosi rodikliai, prisiėmus iki 589,3 tūkst. eurų įsipareigojimų pagal ilgalaikės paskolos sutartį	6
2. SAVIVALDYBĖS SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PRISIĖMIMAS IR VYKDYMAS 2017 METAIS	7
2.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2017 metais 7	
2.2. Rajono Savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2017 metais.....	8
2.3. Savivaldybė 2017 metais laikėsi skolos, skolinimosi ir garantijų limitų	8
2.4. Savivaldybės įsiskolinimai 2017 metais nedidėjo.....	10
3. KITI PASTEBĖJIMAI	10
3.1. Negalime patvirtinti, kad visos 2017 metais paimtos ilgalaikės paskolos panaudotos investicijų projektų finansavimui	10
3.2. Neapskaityti ir neatskleisti su savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimu susiję įsipareigojimai	12
3.3. Skolinių įsipareigojimų ataskaitoje netikslūs duomenys apie įsipareigojimus dėl projektų, finansuojamų iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų.....	13
3.4. Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje padidintos mokėtinos sumos.....	13
III. REKOMENDACIJOS	14
PRIEDAI.....	15

IŽANGA

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu¹, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimus priimti reikalingas išvadas dėl paskolų ėmimo.

Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti auditas atliktas vykdant Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. kovo 23 d. sprendimą Nr. T-69 „Dėl pavedimo Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti finansinį auditą ir pateikti išvadą“ ir vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2018 m. kovo 26 d. pavedimu Nr. 7-2.

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės skolą 2018 m. sausio 1 d. ir nustatyti, ar Zarasų rajono savivaldybė turi galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti, neviršijant Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas 188753461, adresas: Sėlių a. 22, Zarasai.

Audituojamas laikotarpis – 2017 metai.

Audituojamuoju laikotarpiu Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas iki 2017-12-31 ėjo Ramūnas Keršys, Finansų skyriaus vedėja – Laima Tuzikienė. Rajono Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja (vyriausioji buhalterė) iki 2017-01-31 – Audronė Bukelskienė, nuo 2017-02-03 iki 2017-09-29 Apskaitos skyriaus vedėjo (vyriausiojo buhalterio) funkcijas vykdė Aldona Šimkūnienė, nuo 2017-10-02 Apskaitos skyriaus vedėjos (vyriausiosios buhalterės) pareigas eina – Jolita Zovienė.

Rajono Savivaldybės administracija atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal rajono Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais² ir Tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, nustatančiais pagrindines atitikties (teisėtumo) audito atlikimo gaires³ bei sukaupta profesine patirtimi.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Zarasų rajono savivaldybės galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti pareiškama audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija, 27 str. 1 d. 3 p.

² Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

³ 4000 TAAIS, 4100 TAAIS (TAAIS - Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai).

AUDITO REZULTATAI

I. IŠVADOS

1. Rajono savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, be jokių apribojimų 2018 metais gali imti ne didesnę kaip 485,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą. Rajono savivaldybei nusprendus nepratęsti Kredito linijos sutarties⁴ galiojimo termino, savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, 2018 metais gali imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą.

2. Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais neviršijo Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų.

II. PASTEBĖJIMAI

1. SKOLINIMOSI LIMITAI IR RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖ SKOLINTIS 2018 METAIS

1.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2018 metais

Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁵ (toliau – įstatymas) 13 straipsnio 1 dalis nustato šiuos savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitus:

- **savivaldybės skola** (pagal įsipareigojamosios skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) **negali viršyti 60 procentų** įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų;

- savivaldybės **metinio** grynojo skolinimosi suma **negali būti teigiamas dydis**;

- savivaldybės prisiimti **įsipareigojimai pagal garantijas** dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamosios skolos dokumentus, įsipareigojimų **negali viršyti 10 procentų** įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

⁴ 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372.

⁵ Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2017-12-12 Nr. XIII-868, 13 str.

1.2. Rajono Savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2018 metais

Zarasų rajono savivaldybės skolos ir garantijų limitai 2018 metais skaičiuojami nuo įstatymo 7 priede rajono Savivaldybei prognozuojamų **10 314 tūkst. eurų** biudžeto pajamų.

Zarasų rajono savivaldybė 2018 metais negali prisiimti įsipareigojimų daugiau nei per šiuos metus jų įvykdys. Pagal ilgalaikio kreditavimo ir finansinės nuomos (lizingo) sutartyse įtvirtintus kreditų grąžinimo bei lizingo įmokų mokėjimo grafikus ir audito metu mums pateiktą informaciją, 2018 metais **turėtų būti grąžinta 596,3 tūkst. eurų** savivaldybės skolinių įsipareigojimų⁶. *Detalesnė informacija apie numatomą skolinių įsipareigojimų vykdymą 2018 metais pateikiama ataskaitos 2 priede.*

Vadovaujantis įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, Zarasų rajono savivaldybės **2018 metų** skolos, skolinimosi ir garantijų limitai yra:

- skola negali viršyti **6 188,4 tūkst. eurų** (10 314 x 60 %);
- 2018 metais savivaldybė iš viso pagal šiais ir ankstesniais metais pasirašytas paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁷ 4.1.2–4.1.3 papunkčiuose nurodytus skolinių įsipareigojimų dokumentus gali prisiimti ne daugiau kaip **596,3 tūkst. eurų** skolinių įsipareigojimų;
- priimtų įsipareigojimų pagal garantijas suma negali viršyti **1 031,4 tūkst. eurų** (10 314 x 10 %).

1.3. Rajono Savivaldybės įsipareigojimais 2018 m. sausio 1 d.

1.3.1. Vadovaujantis Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁸ nuostatomis, į savivaldybės skolos limitą įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, veiklos nuomos sutartis, kurios pagal finansų ministro patvirtintus viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS) laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, kitus taisyklių 4.1.3.1–4.1.3.6 papunkčiuose nurodytus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Įvertinus visus rajono Savivaldybės įsipareigojimus pagal aukščiau nurodytus kriterijus, rajono Savivaldybės **skola** 2018 m. sausio 1 d. sudarė **2 799,4 tūkst. eurų**, t. y. **27,1 procentus** (limitas 60 proc.) įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Iš jų: negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis – 2 681,0 tūkst. eurų, iš kreditinės linijos paimtos ir negrąžintos paskolos likutis – 62,5 tūkst. eurų, įsipareigojimų pagal finansinės nuomos (lizingo) bei veiklos nuomos sutartis, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo)

⁶ Į 2018 metais savivaldybės planuojamus įvykdyti įsipareigojimus neįtrauktas pagal 2014-06-06 Kredito linijos sutartį Nr. 188753461-K2/SR-372 paimtas kreditas, darant prielaidą, kad ši sutartis bus pratęsta iki 2019-09-01.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės (2012-03-25 nutarimo Nr. 304 redakcija su pakeitimais), 4.1.2–4.1.3 p.

⁸ Ten pat, 4.1 p.

sutartimis, likutis – 55,9 tūkst. eurų. *Detalesnė informacija apie skolinius įsipareigojimus pateikiama ataskaitos 3 priede.*

1.3.2. Rajono Savivaldybės **garantuotų paskolų suma** 2018 m. sausio 1 d. sudarė **464,3 tūkst. eurų**, t. y. **4,5 procentus** (limitas 10 proc.) įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų (žr. 1 lentelę).

Zarasų rajono savivaldybės suteiktos garantijos

1 lentelė

Eil. Nr.	Kontroliuojamos įmonės pavadinimas	Tarybos sprendimas	Savivaldybės garantija	Suteikta garantija, tūkst. eurų	Garantijos likutis 2018-01-01, tūkst. eurų
1	UAB „Zarasų autobusai“	2011-06-23 Nr. T-72	2011-08-18 Nr. T-72	289,6	107,1
2	UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	2012-04-27 Nr. T-153	2013-01-12 Nr. SR-35	164,6	156,0
3	UAB „Zarasų autobusai“	2013-05-31 Nr. T-138	2013-06-19 Nr. G-0300-2013-983	86,9	31,8
4	UAB „Zarasų autobusai“	2014-11-14 Nr. T-233	2015-02-09 Nr. 187823316-G1	202,7	130,7
5	UAB „Zarasų vandenys“	2017-07-13 Nr. T-159	2017-11-14 Nr. SR-596	325,2	38,7
Iš viso suteiktų garantijų likučiai:					464,3

UAB „Zarasų vandenys“ paėmus visą ilgalaikę paskolą, kurios užtikrinimui suteikta 325,2 tūkst. eurų garantija, rajono Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas 2018 m. sausio 1 d. sudarytų 750,8 tūkst. eurų arba 7,3 procentus įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

1.4. Rajono Savivaldybės skolos ir skolinimosi rodikliai, prisiėmus iki 589,3 tūkst. eurų įsipareigojimų pagal ilgalaikės paskolos sutartį

Zarasų rajono savivaldybės tarybai 2014-03-28 sprendimu Nr. T-76 nusprendus imti iki 600,0 tūkst. Lt (173 772 eurų) kreditinę liniją, pagal su banku pasirašytą kreditavimo sutartį⁹ 2018 m. sausio 1 d. neišnaudotas kreditinės linijos likutis buvo 111 274 eurai. Nors, pagal šiuo metu galiojantį susitarimą su banku¹⁰, kredito linijos limito galiojimo terminas nustatytas iki 2018-09-01, tačiau Kredito linijos sutarties¹¹ specialiojoje dalyje numatyta, kad kredito grąžinimas gali būti atidėtas metams laiko ir taip 4 kartus. Bendras kredito terminas negali viršyti 5 metų, t. y. terminas gali būti atidėtas iki 2019 metų. Atsižvelgiant į tai, kad ankstesniais metais kredito linijos sutartis buvo nuolat pratęsiama, vertinant skolinimosi rodiklius, darysime prielaidą, kad kredito linijos limito galiojimo terminas bus pratęstas dar vieneriems metams ir rajono Savivaldybė

⁹ 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372.

¹⁰ 2017-09-05 Susitarimas Nr. 188753461-K2/3, 1.1 p.

¹¹ 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372, 10.1 p.

2018 metais pagal šią sutartį **galės paimti** likusią nepanaudotą kreditinės linijos sumą. Skaičiuojant skolos limitus **111 274 eurų** suma bus **vertinama kaip 2018 metais imama paskola**.

Rajono Savivaldybei **paėmus 589,3 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą ir **111,3 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą pagal 2014 metais pasirašytą kreditinės linijos sutartį, rajono Savivaldybės **skola** 2018 m. sausio 1 d. duomenimis **sudarytų 3 500,0 tūkst. eurų**, t. y. **33,9 procentus** (limitas 60 proc.) įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Rajono Savivaldybei 2018 metais **paėmus 589,3 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą ir **111,3 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą pagal 2014 metais pasirašytą kreditinės linijos sutartį bei 2018 metais **grąžinus 596,3 tūkst. eurų** ilgalaikių įsipareigojimų, rajono Savivaldybės **metinio grynojo skolinimosi suma sudarytų plus 104,3 tūkst. eurų** (589,3+111,3-596,3).

*Rajono Savivaldybei paėmus iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintų investicijų projektams finansuoti, Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytas savivaldybės skolos limitas nebūtų viršytas, tačiau **metinio grynojo skolinimosi suma būtų teigiamas dydis**.*

Rajono savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, be jokių apribojimų 2018 metais gali imti ne didesnę kaip 485,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą. Rajono savivaldybei nusprendus nepratęsti Kredito linijos sutarties¹² galiojimo termino, savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, 2018 metais gali imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą.

2. SAVIVALDYBĖS SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PRISIĖMIMAS IR VYKDYMAS 2017 METAIS

2.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2017 metais

Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹³ (toliau – įstatymas) 13 straipsnio 1 dalis nustato šiuos savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitus:

- **savivaldybės skola** (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant, bet neapsiribojant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis) negali viršyti **70 procentų** įstatymo

¹² 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372.

¹³ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016-12-22 Nr. XIII-177, 13 str.

8 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos;

- **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma**, jeigu savivaldybės planuojami biudžeto asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, **negali būti teigiamas dydis**;

- **savivaldybės garantijų limitas** dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamosius skolos dokumentus negali viršyti **10 procentų** įstatymo 8 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

2.2. Rajono Savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitai 2017 metais

Įstatymo 8 priede rajono Savivaldybei prognozuojama gauti 7 676 tūkst. eurų biudžeto pajamų bei įstatymo 7 priede rajono Savivaldybės biudžetui skiriama 1 518 tūkst. eurų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija. Zarasų rajono savivaldybės **skolos ir garantijų limitai 2017 metais skaičiuojami nuo 9 194 tūkst. eurų** sumos.

Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais planavo 17 579,3 tūkst. eurų biudžeto asignavimų¹⁴, t. y. mažiau nei 0,3 procento praėjusių 2016 metų BVP to meto kainomis (38 262,1 mln. eurų x 0,3% = 114,79 mln. eurų), todėl **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi limitas negali būti teigiamas dydis**, t. y. savivaldybė 2017 metais negalėjo prisiimti įsipareigojimų daugiau nei per šiuos metus jų įvykdė. Pagal audito duomenis 2017 metais rajono Savivaldybė **grąžino 724,9 tūkst. eurų** savivaldybės skolinių įsipareigojimų.

Vadovaujantis įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, Zarasų rajono savivaldybės **2017 metų** skolos, skolinimosi ir garantijų limitai yra:

- skola negali viršyti **6 435,8 tūkst. eurų** (9 194 x 70 %);
- 2017 metais savivaldybės prisiimti įsipareigojimai negali viršyti **724,9 tūkst. eurų**;
- suteiktų garantijų suma negali viršyti **919,4 tūkst. eurų** (9 194 x 10 %).

2.3. Savivaldybė 2017 metais laikėsi skolos, skolinimosi ir garantijų limitų

2.3.1. Rajono Savivaldybės **skola 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 799,4 tūkst. eurų**, t. y. **30,4 procentus** (limitas 70 proc.) Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 8 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Iš jų ilgalaikių paskolų, skirtų projektams,

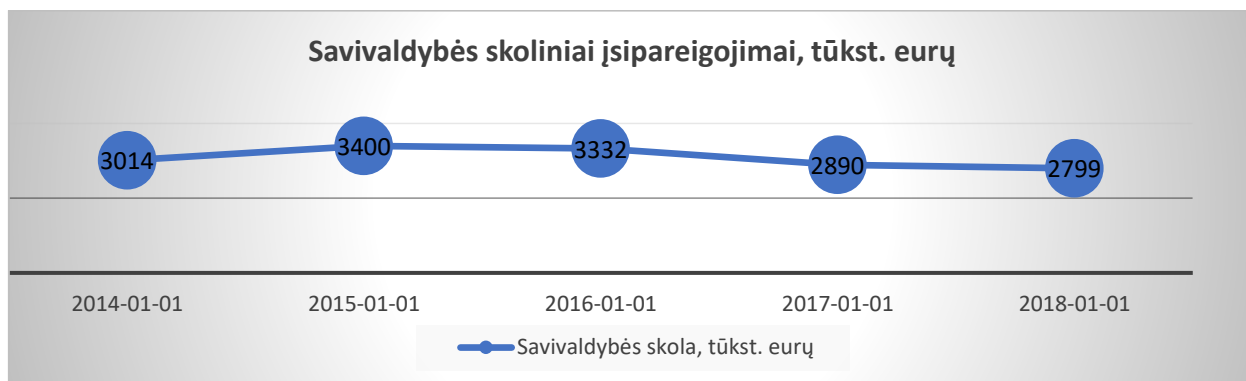
¹⁴ Patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2017-12-22 sprendimu Nr. T-202 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų biudžeto tikslinimo“, 2 biudžeto tvirtinimo priedas (2017-12-22 sprendimo Nr. T-202 redakcija).

finansuojamiems iš Europos Sąjungos (toliau – ES) ir kitos tarptautinės paramos, likutis 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 816,6 tūkst. eurų, arba 19,8 procentus įstatymo 8 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

Lyginant rajono Savivaldybės skolinių įsipareigojimų pokytį per pastaruosius penkerius metus, nuo 2015 metų stebimas nežymus rajono Savivaldybės skolos mažėjimas (žr. 1 pav.).

1 pav.

Duomenų šaltinis: Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktų skolos auditų ataskaitos

2.3.2. Rajono Savivaldybės **metinio grynojo skolinimosi suma 2017 metais sudarė minus 90,6 tūkst. eurų** (paimta 634,3, gražinta 724,9; limitas – ne teigiamas dydis).

Per 2017 metus investicinių projektų finansavimui **paimta 481,0 tūkst. eurų ilgalaikių paskolų**, iš jų 156,1 tūkst. eurų – finansavimui projektų, kurių įgyvendinimas persikėlė į 2018 metus, **grąžinta – 630,0 tūkst. eurų**, t. y. per metus ilgalaikių paskolų **paimta 149,0 tūkst. eurų mažiau** nei gražinta. *Detali informacija apie 2017 metais paimtas ilgalaikes paskolas pateikiama ataskaitos 4 priede.*

Iš kreditinės linijos 2017 metais projektų finansavimui **paimta iš viso 69,3 tūkst. eurų, gražinta – 63,8 tūkst. eurų**, t. y. per metus paskolų iš kreditinės linijos **paimta 5,5 tūkst. eurų daugiau** nei gražinta. *Detali informacija apie kreditinės linijos pokytį 2017 metais pateikiama ataskaitos 5 priede.*

Įsipareigojimų pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis 2017 metais **prisiimta už 84,0 tūkst. eurų, sumokėta įmokų – 28,3 tūkst. eurų**, taip pat **apmokėta 2,8 tūkst. eurų** įsipareigojimų, prisiimtų ankstesniais metais pagal veiklos nuomos sutartis, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis. Per metus pagal šias sutartis įsipareigojimų **prisiimta 52,9 tūkst. eurų daugiau** nei gražinta.

2.3.3. Rajono Savivaldybės **garantuotų paskolų suma 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 464,3 tūkst. eurų**, t. y. **5,1 procentus** (limitas 10 proc.) įstatymo 8 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

2.4. Savivaldybės įsiskolinimai 2017 metais nedidėjo

Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme¹⁵ įtvirtinta nuostata, kad savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

Remiantis auditui pateiktos tikslintinos Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos¹⁶ duomenimis, rajono Savivaldybės įsiskolinimas per 2017 metus sumažėjo 10,0 tūkst. eurų, t. y. 2017 m. sausio 1 d. rajono Savivaldybė turėjo 172,1 tūkst. eurų mokėtinų sumų (išskyrus sumas paskoloms gražinti), o 2018 m. sausio 1 d. – 162,1 tūkst. eurų. Pradelstų įsiskolinimų rajono Savivaldybė neturėjo nei 2017 m. sausio 1 d., nei 2018 m. sausio 1 d.

Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais neviršijo Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų.

3. KITI PASTEBĖJIMAI

3.1. Negalime patvirtinti, kad visos 2017 metais paimtos ilgalaikės paskolos panaudotos investicijų projektų finansavimui

3.1.1. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo¹⁷ ir Vietos savivaldos įstatymo¹⁸ nuostatomis, savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, ilgalaikės paskolas gali imti tik investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinimams įsipareigojimams vykdyti. Rajono Savivaldybės taryba, priimdama sprendimus¹⁹ imti ilgalaikės paskolas, taip pat nurodė, kad šios paskolos imamos investicijų projektams finansuoti. Tačiau šio audito metu mes negalime patvirtinti, kad visos 2017 metais paimtos ilgalaikės paskolos panaudotos tik investicijų projektų finansavimui, nes 2017-12-12 ir 2017-12-27 pagal dvi kreditavimo sutartis²⁰ iš bankų paimti 91 912 eurų ir 64 190 eurų kreditai skirti būsimoms išlaidoms apmokėti. Pagal bankams teikiamus prašymus, šie kreditai turėtų būti panaudoti finansavimui investicijų projektų²¹, kurių įgyvendinimas persikėlė į 2018 metus. Tačiau šių kreditų lėšos iš paskolinių banko sąskaitų mokėjimo pavedimais pervestos į Finansų skyriaus naudojamą

¹⁵ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016-12-22 Nr. XIII-177, 13 str. 3 d.

¹⁶ Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (2018-01-24 Nr. (20.10)-F4-59).

¹⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija, 10 str.

¹⁸ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija, 16 str. 2 d. 28 p.

¹⁹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2016-05-27 Nr. T-159, 2017-05-26 Nr. T-100.

²⁰ 2017-08-07 Kreditavimo sutartis Nr. K201706-0019 ir 2016-08-24 kredito sutartis Nr. 0761612020144-68/SR-619.

²¹ Investicijų projektų sąrašai patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimais: 2017-05-26 Nr. T-100 ir 2016-05-27 Nr. T-159 su 2017-05-26 Nr. T-102 ir 2017-12-22 Nr. T-203 pakeitimais.

biudžetinių lėšų banko sąskaitą, iš kurios finansuojami visi rajono Savivaldybės asignavimų valdytojai bei vykdomi kiti mokėjimai. Atsižvelgiant į tai, kad 2017 metų pabaigoje paimitos ir nepanaudotos ilgalaikės paskolos lėšos laikomos ne atskiroje tik investicijų projektų finansavimui skirtoje banko sąskaitoje, o bendroje biudžetinių lėšų banko sąskaitoje, šio audito metu mes negalime patvirtinti, kad 2017 metais paimtų 156 102 eurų ilgalaikių paskolų lėšos naudojamos tik investicijų projektų finansavimui.

Pagal auditui pateiktus duomenis, iki šio audito pabaigos iš 156 102 eurų ilgalaikės paskolos lėšų investicijų projektų finansavimui panaudota tik 43 917 eurų. Patvirtinimą, kad visas 156 102 eurų kreditas panaudotas tik investicijų projektams finansuoti, mes galėsime pateikti tik sekančio skolos audito metu, atlikę išsamią paskolos lėšų panaudojimo 2018 metais analizę.

3.1.2. Rajono Savivaldybės taryba 2014-03-28 sprendimu²² nusprendė imti 600,0 tūkst. Lt (173,8 tūkst. eurų) kreditinę liniją investicijų projektams finansuoti. Remiantis audituojamo subjekto žodiniu patikinimu (rašytinė tvarka nenustatyta), kreditinių linijų paskolų lėšos rajono Savivaldybėje turėtų būti naudojamos tik kompensavimo būdu finansuojamų projektų įgyvendinimui.

Audito metu nustatyta, kad kreditinės linijos lėšos 2017 metais ne visada naudotos tik investicijų projektams finansuoti, nes 2017-11-02 iš banko paimtas 2922,50 eurų kreditas panaudotas Zarasų rajono savivaldybės administracijos, kaip VšĮ „Euroregiono ežerų kraštas direktorato biuras“ dalininko įnašui, įgyvendinant projektą „Open Leadership“ įmokėti. Pagal projekto sąlygas, dalininko įnašas yra projekto partnerio prisidėjimo dalis. Be to, šis projektas nepriskirtinas investicijų projektui, kaip jis apibūdinamas Investicijų įstatyme²³. Dėl šių priežasčių projektas nefinansuotinas kreditinės linijos lėšomis. Manytume, kad Zarasų rajono savivaldybės administracija savo, kaip dalininko, prisidėjimą projekto įgyvendinimui privalėjo sumokėti iš jai skirtų asignavimų, o ne kreditinės linijos lėšų.

3.1.3. Pagal Kredito linijos sutartį²⁴, 2017-11-23 iš banko buvo paimtas 26 201,25 eurų kreditas ir perduotas Zarasų rajono savivaldybės administracijai programos „Zarasų energizacija“ įgyvendinimui. Zarasų rajono savivaldybės administracija šią sumą 2017-11-27 perskolino UAB „Zarasų būstas“. Lėšų perskolinimo pateisinimui audito metu mums pateiktas UAB „Zarasų būstas“ prašymas²⁵ dėl lėšų paskolinimo. Tačiau Lietuvoje galiojantys teisės aktai savivaldybės administracijoms, kaip biudžetinėms įstaigoms ar asignavimų valdytojams, nesuteikia teisės teikti paskolas kontroliuojamiems subjektams, ar jiems perskolinti savivaldybės

---

²² Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2014-03-28 sprendimas Nr. T-76 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti“.

²³ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 1999-07-07 Nr. VIII-1312 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str.10 d.

²⁴ 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372, 10.1 p.

²⁵ UAB „Zarasų būstas“ 2017-11-08 raštas Nr. (1.10)S-512. „Dėl lėšų paskolinimo“.

vardu paimtas ilgalaikes paskolas. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo²⁶ ir Vietos savivaldos įstatymo²⁷ nuostatomis kontroliuojamoms įmonėms savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų garantijų limitų, gali tik teikti garantijas dėl įmonės prisiimamų įsipareigojimų, skirtų investicijų projektams finansuoti.

Pagal Zarasų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus duomenis, 24 263,85 eurų neteisėtai pervestų lėšų iki šio audito pabaigos jau sugrąžinta į kreditinės linijos paskolinę sąskaitą, tačiau 1 739,40 eurų dar vis lieka negrąžinta.

3.2. Neapskaityti ir neatskleisti su savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimu susiję įsipareigojimai

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rekomendacijose²⁸ (toliau – rekomendacijos) nurodyta, kad, tuo atveju, kai savivaldybės nuosavybės teise valdomų gyvenamųjų patalpų (toliau – savivaldybės gyvenamosios patalpos) atnaujinimo išlaidos apmokamos lengvatinio kredito lėšomis, o lengvatinio kredito sutartį pasirašo administratorius namo gyvenamųjų patalpų savininko vardu, turtą gauna ir lengvatinį kreditą turės grąžinti gyvenamųjų patalpų savininkai, todėl turtas ir įsipareigojimai turi būti registruojami savivaldybės administracijos apskaitoje. Nors šiuo metu, atsižvelgiant į sudarytų sutarčių nuostatas, savivaldybės gyvenamosioms patalpoms kreditų ir palūkanų įmokas apmoka VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“, tačiau, vadovaujantis minėtomis rekomendacijomis²⁹, savivaldybės administracijos apskaitoje taip pat privaloma registruoti tiek ilgalaikes paskolas, tiek patalpų esminio pagerinimo darbų savikainą (atliekant darbus), tiek gyvenamųjų patalpų įsigijimo savikainą (užbaigus atnaujinimo darbus), tiek kitus įsipareigojimus ir išlaidas.

Zarasų rajono savivaldybėje, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, iki 2017 metų pabaigos jau buvo atnaujinti keturi rajono Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys socialiniai butai, taip pat pradėti kitų daugiabučių namų, kuriuose yra savivaldybės gyvenamųjų patalpų, atnaujinimo darbai. Tačiau, nesilaikant Finansų ministerijos rekomendacijų³⁰, rajono Savivaldybės administracijos apskaitoje iki šiol nėra užregistruota nei savivaldybės gyvenamųjų patalpų esminio pagerinimo darbų, nei įsipareigojimų, nepadidinta jau atnaujintų gyvenamųjų patalpų įsigijimo savikaina. Su savivaldybės gyvenamųjų

²⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija, 10 str.

²⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija, 16 str. 2 d. 28 p.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento 2017-11-06 redakcijos rekomendacijos Nr. TR-6/2017-12 „Dėl savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, išlaidų ir valstybės paramos buhalterinės apskaitos“.

²⁹ Ten pat.

³⁰ Ten pat, 40 p.

patalpų atnaujinimu susiję netiesioginiai savivaldybės ilgalaikiai įsipareigojimai jokia forma nenurodyti ir Zarasų rajono savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2018 m. sausio 1 d. ataskaitoje³¹.

3.3. Skolinių įsipareigojimų ataskaitoje netikslūs duomenys apie įsipareigojimus dėl projektų, finansuojamų iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų

Zarasų rajono savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2018 m. sausio 1 d. ataskaitoje³² nurodyti netikslūs duomenys apie savivaldybės ilgalaikius skolinius įsipareigojimus dėl projektų, finansuojamų iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų:

- paskolų, paimtų projektams finansuojamiems iš ES lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti, negrąžintas likutis metų pradžioje (1, 2, 6 ir 7 eil., 5 sk.) dėl ankstesnių metų klaidų padidintas 21,5 tūkst. eurų (parodyta – 1 971,6 faktiškai buvo – 1 950,1);

- per 2017 metus priiimti skoliniai įsipareigojimai projektams, finansuojamiems iš ES lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti (18, 19, 23 ir 24 eil., 5 sk.) parodyti 10,3 tūkst. eurų didesne suma (parodyta – 440,7, faktiškai priiimta – 430,4);

- paskolų, paimtų projektams finansuojamiems iš ES lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti, likutis 2017-12-31 pabaigoje (55, 56, 60 ir 61 eil., 5 sk.) parodytas 31,8 tūkst. eurų didesne suma (parodyta – 1 848,4, faktiškai buvo – 1 816,6).

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos finansų ministras 2018-03-15 įsakymu³³ pakeitė Skolinių įsipareigojimų ataskaitos (Forma Nr. 3-sav) formą, kurioje nebeliko prievolės išskirti įsipareigojimus dėl projektų, finansuojamų iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų.

3.4. Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje padidintos mokėtinios sumos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuomone³⁴, „Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4) yra susijusi su biudžeto vykdymu, todėl šioje ataskaitoje turėtų būti atskleidžiamos tik tos sumos, kurias numatoma sumokėti ir (arba) gauti per vienerius biudžetinius metus“. Nesilaikant šios nuomonės, auditui pateiktoje Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje³⁵, mokėtinios sumos, susijusios su turto įsigijimu finansinės nuomos (lizingo) būdu, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytos 32,0 tūkst. eurų didesne suma nei faktiškai buvo, t. y. nurodyta ne per 2018 metus mokėtina 23,9 tūkst. eurų suma, bet visa per 2018–2020 metus pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis mokėtina 55,9 tūkst. eurų suma.

³¹ Skolinių įsipareigojimų 2018 m. sausio 1 d. ataskaita (Forma Nr. 3-sav.), 2018-01-22 Nr. (20.10)-F4-52.

³² Ta pati.

³³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-03-15 įsakymas Nr. 1K-114.

³⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento 2017-06-22 atsakymas Nr. ((2.51-04)-15K-1711531-1711523-1711524-1711526-1711533)-6K-1704193.

³⁵ Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (2018-01-24 Nr. (20.10)-F4-59).

III. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, rajono Savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Paimtų ir nepanaudotų ilgalaikių paskolų lėšas laikyti atskiroje banko sąskaitoje, atskiriant jas nuo biudžeto ir kitų lėšų (ataskaitos 3.1.1 p. pastebėjimai).

2. Imtis priemonių, kad ilgalaikių paskolų lėšos būtų naudojamos investicijų projektų, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, finansavimui (ataskaitos 3.1.2–3.1.3 p. pastebėjimai).

3. Vadovaujantis Finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento parengtomis rekomendacijomis „Dėl savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, išlaidų ir valstybės paramos buhalterinės apskaitos“ inventorizuoti ir apskaitoje įregistruoti su savivaldybės gyvenamųjų patalpų atnaujinamu susijusius įsipareigojimus ir turtą (ataskaitos 3.2 p. pastebėjimai).

4. Užtikrinti, kad Savivaldybės vardu rengiamose Skolinių įsipareigojimų bei Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitose būtų pateikiami tikslūs ir teisingi duomenys (ataskaitos 3.3–3.4 p. pastebėjimai).

Audito metu nustatytos klaidos ir neatitikimai, neturintys įtakos nuomonei dėl išvados pateikimo, bei rekomendacijos rajono Savivaldybės administracijai pateikti 2018-04-20 raštu Nr. 2-37 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos audito metu nustatytų dalykų“.

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Nijolė Kalasauskienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti
1 priedas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės skolą 2018 m. sausio 1 d. ir nustatyti, ar Zarasų rajono savivaldybė turi galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti, neviršijant Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, nustatančiais pagrindines atitikties (teisėtumo) audito atlikimo gaires bei sukaupia profesinę patirtimi.

Audito metu buvo tikrinami Zarasų rajono savivaldybės administracijos duomenys, patvirtinantys rajono Savivaldybės prisiimtų įsipareigojimų pagal paskolų, kreditinės linijos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis bei veiklos nuomos sutartis, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, likučius 2018 m. sausio 1 d. bei Zarasų rajono savivaldybės kontroliuojamų įmonių duomenys, patvirtinantys rajono Savivaldybės garantuotų paskolų likučius 2018 m. sausio 1 d. Taip pat domėtasi, ar kitos rajono Savivaldybės biudžetinės įstaigos, kontroliuojamos viešosios įstaigos bei uždarnosios akcinės bendrovės neturi prisiėmusios skolinių įsipareigojimų, nurodytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Savivaldybių skolinimosi taisyklėse ir galinčių įtakoti Savivaldybės skolos limitus bei domėtasi, ar rajono Savivaldybės administracijoje įregistruoti įsipareigojimai, susiję su savivaldybei nuosavybės teise priklausantių gyvenamųjų patalpų atnaujinimu, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą.

Atliekant pagrindines audito procedūras, vertinta:

- Zarasų rajono savivaldybės paimtos ir grąžintos ilgalaikės paskolos, kreditinės linijos lėšų paėmimas ir grąžinimas, paskolų paėmimą pagrindžiantys dokumentai, paskolų lėšų panaudojimas rajono Savivaldybės tarybos nurodytiems investicijų projektams, paimtų ir negrąžintų paskolų likučiai 2018 m. sausio 1 d;
- paskolų, kurių grąžinimo užtikrinimui rajono Savivaldybės taryba suteikusi garantijas, paėmimas ir grąžinimas 2017 metais;
- finansinės nuomos (lizingo) sutartys bei veiklos nuomos sutartys, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, pagal šias sutartis prisiimtų ir neįvykdytų įsipareigojimų likučiai 2018 m. sausio 1 d.;
- rajono Savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų rodikliai 2017 metais bei 2018 m. sausio 1 d. ir rodikliai, paėmus iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti;
- rajono Savivaldybės paimtų ilgalaikių paskolų grąžinimo kredito įstaigoms grafikai;
- rajono Savivaldybės įmokų pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis mokėjimų grafikai;
- rajono Savivaldybės mokėtinų sumų (išskyrus sumas paskoloms grąžinti) pokyčiai per 2017 metus;
- Zarasų rajono savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2018 m. sausio 1 d. ataskaita (Forma Nr. 3-sav.).

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atlikta išsami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų norminių teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės paskolos gavimą ir panaudojimą, garantijų suteikimą bei finansinės nuomos (lizingo) ir veiklos nuomos sutarčių, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, daugiabučių namų atnaujinimą (modernizavimą) ir kt. analizė. Paskolų, kreditinių linijų ir suteiktų garantijų tikslūs likučiai nustatyti remiantis ištisiniu dokumentų, t. y. paskolų sutarčių, banko sąskaitų išrašų, paskolų ėmimą pagrindžiančių dokumentų ir kt. tikrinimu. Taip pat patikrinti rajono Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateikti Savivaldybės gautų ir išduotų paskolų buhalterinės apskaitos bei analitinių lentelių duomenys. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų.

Audito įrodymai gauti, taikant patikrinimo, skaičiavimo, paklausimo bei analitines audito procedūras. Auditas atliktas vadovaujantis nuostata, kad audituojamas subjektas pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti
2 priedas

Zarasų rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų numatomas grąžinimas 2018 metais

				tūkst. eurų
Eil. Nr.	Skolinių įsipareigojimų sutartys	Prisiimti įsipareigojimai iš viso	Negrąžinto įsipareigojimo likutis 2017-12-31	Įsipareigojimų grąžinimas 2018 metais*
1	2	3	4	5
Paskolos iš kredito įstaigų:				
1	2007-05-14 kreditavimo sutartis Nr. 1260712020004-03/26-271	468,7	97,2	39,1
2	2010-11-23 kredito sutartis Nr. 10-083158-IN	429,3	97,0	57,8
3	2011-07-15 kreditavimo sutartis Nr. K-1700-2011-33/26-11-354	762,5	463,1	54,5
4	2013-07-16 kredito sutartis Nr. 0741312020093-69/SR-391	463,1	277,7	92,7
5	2014-06-11 kredito sutartis Nr. 0741412020065-69/SR-381	871,9	505,2	205,3
6	2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637	625,1	593,9	62,5
7	2016-08-24 kredito sutartis Nr. 0761612020144-68/SR-619	499,9	499,9	45,8
8	2017-08-07 kreditavimo sutartis Nr. K201706-0019	147,0	147,0	14,7
Iš viso ilgalaikių paskolų:		4267,5	2681,0	572,4
Finansinės nuomos (lizingo) sutartys:		84,0	55,7	23,7
- 2017-01-31 finansinio lizingo sutartis 2017-010243/SR-34		55,0	36,5	15,5
- 2017-01-31 finansinio lizingo sutartis 2017-010245/SR-35		29,0	19,2	8,2
Veiklos nuomos sutartys, kurios pagal finansų ministro patvirtintus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis		1,4	0,2	0,2
Iš viso Zarasų rajono savivaldybė 2018 metais turi grąžinti*:				596,3

* 2018 metais numatoma grąžinti paskolų suma nurodyta, remiantis Zarasų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus pateikta informacija apie planuojamus grąžinti įsipareigojimus pagal veiklos nuomos sutartis, kurios laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, kreditavimo sutartyse įtvirtintais kreditų grąžinimo grafikai bei finansinės nuomos (lizingo) sutartyse nurodytais įmokų mokėjimo grafikai, darant prielaidą, kad kreditinės linijos sutartis gali būti pratęsta iki 2019-09-01, 2018-01-01 dienai paimto 62,5 tūkst. eurų kredito grąžinimas perkeliamas į 2019 metus.

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti
3 priedas

Zarasų rajono savivaldybės skoliniai įsipareigojimai

		tūkst. eurų	
Eil. Nr.	Skolinių įsipareigojimų sutartys, Investicijų projektai	Paimta paskola	Negražinto įsipareigojimo likutis 2018-01-01
Paskolos iš kredito įstaigų:		4441,3	2743,5
1	2007-05-14 kreditavimo sutartis Nr. 1260712020004-03/26-271	468,7	97,2
finansuoti investicijų projektus: - Vandens nugeležinimo įrenginių Salako ir Turmanto miesteliuose statyba; - Pastatų, statinių, priklausančių savivaldybei nuosavybės teise, rekonstrukcija			
2	2010-11-23 kredito sutartis Nr. 10-083158-IN	429,3	97,0
iš ES lėšų finansuojamiems investicijų projektams: - Skvero Nr. 1 (buvusio M. Melnikaitės) Zarasų mieste rekonstrukcijos I-o etapo darbai (įgyvendinant Latvijos-Lietuvos programos projektą Nr. LLI-046 „Naujos kokybės įvaizdžio formavimas ir infrastruktūros plėtra atokiuose pasienio miestuose – Zarasuose ir Kraslavoje“); - A6 kelio atkarpos per Zarasų miestą nuo Sėlių a. iki viaduko rekonstrukcija ir vaizdo stebėjimo sistemos Zarasų mieste įrengimas (įgyvendinant Latvijos-Lietuvos programos projektą Nr. LLI-006 „Darnus tarpregioninis bendradarbiavimas siekiant didinti eismo saugumą Lietuvos ir Latvijos pasienyje“); - Dusetų kultūros namų pastato Dusetose, Vytauto g. 54 rekonstravimas			
3	2011-07-15 kreditavimo sutartis Nr. K-1700-2011-33/26-11-354	762,5	463,1
iš ES lėšų finansuojamiems investicijų projektams: - Bendruomeninės ir sporto infrastruktūros plėtra Salako, Antazavės, Turmanto ir Antalieptės kaimuose; - Antalieptės daugiafunkcinio centro įkūrimas; - Imbrado daugiafunkcinio centro įkūrimas; - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas; - Dusetų kultūros namų pastato Dusetose, Vytauto g. 54 rekonstravimas; - Zarasų miesto Dariaus ir Girėno gatvės dalies nuo Vytauto g. iki Pakalnės g. rekonstrukcija; - Zarasų socialinių paslaugų centro laikinų gyvenimo namų įkūrimas; - Zarasų socialinių paslaugų centro padalinio Dusetose įkūrimas; - Zarasų kultūros centro pastato energijos efektyvumo didinimas; - Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zarasų miestą juosiančioje Zaraso ežero pakrantėje; - Užtildytas kaimo vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra ir Dusetų nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija		679,5	412,7
Skvero D. Bukonto g. rekonstrukcijos įrengiant Turizmo informacijos centrą, konferencijų salę bei patalpas kavinei investiciniam projektui		8,7	5,3
ne investicinių projektų išlaidoms apmokėti		74,3	45,1

4	2013-07-16 kredito sutartis Nr. 0741312020093-69/SR-391	463,1	277,7
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Universalaus daugiaviečio centro Turmanto mstl. Zarasų rajone įkūrimas; - Salako bendruomenės centro stacionarių globos namų Zarasų rajone infrastruktūros modernizavimas; - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas; - Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje; - Stelmužės bažnyčios varpinės ir šalia esančio parko sutvarkymas; - Bendruomenės infrastruktūros gerinimas Avilių kaime Zarasų rajone; - Amatų centro įkūrimas Antazavės dvare: paveldo ir tradicijų kaimo plėtra bei Antazavės dvaro sodybos rūmų, Zarasų r. (23498), cokolio tvarkybos ir statybos tvarkomieji darbai; - Dusetų bendruomenės svarbių viešųjų erdvių sutvarkymas; - Dusetų K. Būgos gimnazijos patalpų dalies pritaikymas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėms		377,6	226,4
- Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos stadiono atnaujinimo investiciniam projektui; - Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato rekonstravimo ir priestato statybai		85,5	51,3
5	2014-06-11 kredito sutartis Nr. 0741412020065-69/SR-381	871,9	505,2
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas; - Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje; - Zarasų vaikų lopšelio-darželio „Lakštingala“ pastatų rekonstravimas; - Liepto su tramplinu rekonstravimo darbai (projektas BELLA DVINA2); - Zarasų viešosios paskirties pastatų energetinio efektyvumo didinimas (Salako bendruomenės centrui); - Dusetų bendruomenei svarbių viešųjų erdvių sutvarkymas		749,6	434,3
- Zarasų viešosios bibliotekos priestato statyba (vidaus įrengimo darbai)		122,3	70,9
6	2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637	625,1	593,9
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas ir Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje; - Zarasų jaunimo centro ir Zarasų policijos komisariato pastato atnaujinimo darbams; - Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje		238,6	226,7
- paimtų ilgalaikių paskolų grąžinimui AB SEB bankui ir AB DnB bankui		348,0	330,6
VIP (valstybės investicijų 2016-2018 m. programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams finansuoti): - Zarasų r. Antazavės J.Gruodžio gimnazijos pastato Dvaro g.4, Antazavės k., Zarasų r., modernizavimas; - Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos pastato Savanorių g.1, Zarasai, modernizavimas; - Zarasų meno mokyklos pastato S.Dariaus ir S.Girėno g.11/15 Zarasai, modernizavimas		22,8	21,7
- šilumos katilų keitimui švietimo įstaigose (Zarasų r. Salako pagrindinė mokykla)		15,7	14,9
7	2016-08-24 kredito sutartis Nr. 0761612020144-68/SR-619	499,9	499,9
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos sporto aikštyno įrengimas; - Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje; - Prekybos ir paslaugų pasažo įrengimas D. Bukanto gatvėje Zarasų mieste; - Zarasų miesto viešųjų erdvių kompleksinis sutvarkymas teritorijoje tarp Dariaus ir Girėno g. bei Šiaulių g. ir dviejuose daugiabučių kiemuose P. Širvio gatvėje; - Viešųjų erdvių Zarasų miesto Didžiojoje saloje sutvarkymas; - Socialinio būsto fondo plėtra Zarasų rajono savivaldybėje; - Renginių infrastruktūros atnaujinimas Zarasų miesto Didžiojoje saloje		145,7	145,7

iš <i>ES lėšų</i> finansuojamų investicijų projektų būsimoms 2018 metų išlaidoms : - Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos sporto aikštno įrengimas; - Renginių infrastruktūros atnaujinimas Zarasų miesto Didžiojoje saloje		64,2	64,2
VIP (valstybės investicijų 2016-2018 m. programoje numatytiems investicijų projektams finansuoti): - Zarasų kultūros centro modernizavimui kultūrinei edukacijai ir profesionalaus meno sklaidai		290,0	290,0
8	2017-08-07 kreditavimo sutartis Nr. K201706-0019	147,0	147,0
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje; - Antalieptės ir Vajasiškio visuomeninės paskirties pastatų sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams, ekonominei, socialinei ir kultūrinei veiklai		55,1	55,1
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamų investicijų projektų būsimoms 2018 metų išlaidoms : - Gyvenamosios aplinkos pasiekiamumo gerinimas Zarasų mieste rekonstruojant K. Donelaičio gatvę; - Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Zarasų rajone; - Zarasų rajono Imbrado kultūros namų infrastruktūros sutvarkymas; - Antalieptės ir Vajasiškio visuomeninės paskirties pastatų sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams, ekonominei, socialinei ir kultūrinei veiklai; - Viešųjų erdvių prie Zarasaičio ežero sutvarkymas ir aktyvaus poilsio infrastruktūros įrengimas		91,9	91,9
Iš viso ilgalaikių paskolų:		4267,5	2681,0
2014-06-06 kredito sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372		173,8	62,5
Iš viso paskolų iš kreditinių linijų:		173,8	62,5
Finansinės nuomos (lizingo) sutartys		84,0	55,7
- 2017-01-31 finansinio lizingo sutartis Nr. 2017-010243/SR-34, automobilis VW CRAFTER		55,0	36,5
- 2017-01-31 finansinio lizingo sutartis Nr. 2017-010245/SR-35, automobilis FORD TRANSIT		29,0	19,2
Veiklos nuomos sutartys, kurios pagal finansų ministro patvirtintus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis		1,4	0,2
veiklos nuomos sutartis sudaryta su UAB Biuro sistemos, 2015-05-01 Nr. SR-333		1,4	0,2
Iš viso Zarasų rajono savivaldybės skola 2017-12-31:			2799,4

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti 4 priedas

Paskolų paėmimas 2017 metais investicijų projektų finansavimui

tūkst. eurų

Eil. Nr.	Investicijų projektai	Paimta paskola 2017 metais
Rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimas Nr. T-92 su pakeitimais: 2016-07-01 Nr. T-162, 2016-10-28 Nr. T-211, 2017-05-26 Nr. T-103, 2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637		4,1
<i>Europos Sąjungos lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		<i>4,1</i>
1	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje	4,1
Rajono savivaldybės tarybos 2016-05-27 sprendimas Nr. T-159 su 2017-05-26 Nr. T-102, 2017-09-21 Nr. T-182, 2017-12-22 Nr. T-203, 2016-08-24 kredito sutartis Nr. 0761612020144-68/SR-619		329,9
<i>Europos Sąjungos lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		<i>209,9</i>
1	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje	19,5
2	Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos sporto aikštyno įrengimas	23,4
3	Prekybos ir paslaugų pasažo įrengimas D. Bukanto gatvėje Zarasų mieste	6,9
4	Zarasų miesto viešųjų erdvių kompleksinis sutvarkymas teritorijoje tarp Dariaus ir Girėno g. bei Šiaulių g. ir dviejuose daugiabučių kiemuose P. Širvio gatvėje	5,8
5	Viešųjų erdvių Zarasų miesto Didžiojoje saloje sutvarkymas	14,4
6	Socialinio būsto fondo plėtra Zarasų rajono savivaldybėje	38,9
7	Renginių infrastruktūros atnaujinimas Zarasų miesto Didžiojoje saloje	36,8
8	iš ES lėšų finansuojamų investicijų projektų būsimoms 2018 metų išlaidoms : - Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos sporto aikštyno įrengimas; - Renginių infrastruktūros atnaujinimas Zarasų miesto Didžiojoje saloje	64,2
<i>Valstybės lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		<i>120,0</i>
1	Zarasų kultūros centro modernizavimas kultūrinei edukacijai ir profesionalaus meno sklaidai	120,0
Rajono savivaldybės tarybos 2017-05-26 sprendimas Nr. T-100, 2017-08-07 kreditavimo sutartis Nr. K201706-0019		147,0
<i>Europos Sąjungos lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		<i>147,0</i>
1	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje	51,7
2	Antalieptės ir Vajasiškio visuomeninės paskirties pastatų sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams, ekonominei, socialinei ir kultūrinei veiklai	3,4
3	iš ES lėšų finansuojamų investicijų projektų būsimoms 2018 metų išlaidoms : - Gyvenamosios aplinkos pasiekiamumo gerinimas Zarasų mieste rekonstruojant K. Donelaičio gatvę; - Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Zarasų rajone; - Zarasų rajono Imbrado kultūros namų infrastruktūros sutvarkymas; - Antalieptės ir Vajasiškio visuomeninės paskirties pastatų sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams, ekonominei, socialinei ir kultūrinei veiklai; - Viešųjų erdvių prie Zarasaičio ežero sutvarkymas ir aktyvaus poilsio infrastruktūros įrengimas	91,9
Iš viso paimta ilgalaikių paskolų 2017 metais:		481,0

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti 5 priedas

Kreditinės linijos pokytis 2017 metais

tūkst. eurų

Rajono Savivaldybės tarybos 2014-03-28 sprendimas Nr. T-76, 2014-06-06 kredito sutartis Nr.188753461-K2/SR-372, grynasis skolinimasis 2017 metais		+5,5
<i>Iš viso 2017 metais paimta iš banko:</i>		<i>69,3</i>
1	Zarasų rajono savivaldybės viešosios paskirties pastatų energetinio efektyvumo didinimas (4 etapas ir 5 etapas):	15,4
1.1	<i>Salako seniūnijos administracinio pastato atnaujinimui</i>	<i>4,7</i>
1.2	<i>Dusetų ambulatorinio pastato atnaujinimui</i>	<i>10,7</i>
2	Švietimui ir gerovei skirtų šeimos skaitmeninių veiklų centrų sukūrimas Rytų Aukštaitijoje ir Pietų Latgaloje (Nr. LLI-089)	24,8
3	Projektui „Open Leadership“ (sutarties Nr. LLI-59) įgyvendinti	2,9
4	Įgyvendinti programą „Zarasų energizacija“	26,2
<i>Iš viso 2017 metais grąžinta bankui:</i>		<i>63,8</i>

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti
6 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Paimtų ir nepanaudotų ilgalaikių paskolų lėšas laikyti atskiroje banko sąskaitoje, atskiriant jas nuo biudžeto ir kitų lėšų	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
2.	Imtis priemonių, kad ilgalaikių paskolų lėšos būtų naudojamos investicijų projektų, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, finansavimui	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
3.	Vadovaujantis Finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento parengtomis „Dėl savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, išlaidų ir valstybės paramos buhalterinės apskaitos“ inventorizuoti ir apskaitoje įregistruoti su savivaldybės gyvenamųjų patalpų atnaujinamu susijusius įsipareigojimus ir turtą	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
4.	Užtikrinti, kad Savivaldybės vardu rengiamose Skolinių įsipareigojimų bei Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitose būtų pateikiami tikslūs ir teisingi duomenys	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
Už rekomendacijų įvykdymą atsakingas (-i):				